

Kod ucznia

Data urodzenia ucznia
dzień   miesiąc   rok

**I Wojewódzki Konkurs Przyrodniczy
dla Szkół Podstawowych
ETAP SZKOLNY
1 grudnia 2011 roku**

Drogi Uczestniku!

Witamy Cię serdecznie w etapie szkolnym I Wojewódzkiego Konkursu Przyrodniczego dla uczniów szkół podstawowych.

*Test, do którego przystępujesz, zawiera **24 zadania**. Wśród nich jest 16 zadań zamkniętych i 8 zadań otwartych.*

*Do każdego zadania zamkniętego zaproponowano cztery odpowiedzi, oznaczone literami: A, B, C, D. Wybierz **tylko jedną odpowiedź** i zaznacz krzyżykiem przy pomocy **ługopisu lub pióra** (do kodowania nie można używać ołówka) kratkę z odpowiadającą jej literą na karcie odpowiedzi, np. gdy wybrałeś odpowiedź „A”:*

X	B	C	D
----------	---	---	---

Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem i zaznacz inną odpowiedź:

X	B	X	D
----------	---	----------	---

*Za każdą poprawnie udzieloną odpowiedź otrzymasz **jeden punkt**, a za odpowiedzi błędne lub brak odpowiedzi – zero punktów.*

*W ośmiu **zadaniach otwartych**, za rozwiązanie których możesz otrzymać maksymalnie 24 punkty, **pełne rozwiązania** zapisz starannie i czytelnie w wyznaczonych przy poszczególnych zadaniach miejscach. Pomyłki przekreślaj (nie stosuj korektora).*

Podczas trwania konkursu nie możesz korzystać ani z pomocy naukowych (w tym również kalkulatora), ani podpowiedzi kolegów – narażasz ich i siebie na dyskwalifikację. Nie wolno Ci również zwracać się z jakimikolwiek wątpliwościami do członków Komisji.

*Do etapu rejonowego zakwalifikują się uczniowie, którzy zdobędą co najmniej **75% punktów**, czyli **30 punktów**.*

*Na udzielenie odpowiedzi masz **90 minut**. Jeśli skończysz rozwiązanie testu wcześniej, sprawdź go kilka razy, oddaj Komisji kartę odpowiedzi oraz zestaw pytań i opuść salę.*

Życzymy Ci powodzenia!

ZADANIA ZAMKNIĘTE:

Zadanie 1. (1 pkt)

Zaznacz, jak nazywa się najmniejszy element budujący każdy żywy organizm, który jest zdolny do przeprowadzenia wszystkich podstawowych procesów życiowych ?

- A. tkanka   B. narząd   C. komórka   D. cytoplazma

Zadanie 2. (1 pkt)

Wskaż, co jest głównym źródłem energii dla naszego organizmu:

- A. białka   B. cukry i tłuszcze   C. witaminy   D. woda i sole mineralne

Zadanie 3. (1 pkt)

Jedną z przyczyn niewłaściwego odżywiania się jest otyłość, którą coraz częściej spotykamy u dzieci i młodzieży. Wybierz, spośród podanych odpowiedzi składniki pokarmowe, których spożycie w nadmiarze jest przyczyną otyłości.

- A. nadmierna ilość białek   B. nadmiar witamin i soli mineralnych
C. nadmiar błonnika   D. nadmiar tłuszczów zwierzęcych i cukrów

Zadanie 4. (1 pkt)

Zaznacz jak nazywa się składnik pogody, który powstaje, kiedy spotkają się masy powietrza z wysokim i niskim ciśnieniem atmosferycznym (wyż i niż).

- A. mgła   B. szron   C. wiatr   D. tęcza

Zadanie 5. (1 pkt)

Zaznacz prawidłowo odczytaną prognozę pogody dla Polski przedstawioną na rysunku.

- A. wiatr wschodni, niebo zachmurzone, temperatura powietrza w dzień -2°C , a w nocy 0°C , szadź, mgła,
- B. wiatr zachodni, niebo zachmurzone, mgła, szadź, temperatura powietrza w dzień 0°C , a w nocy -2°C ,
- C. wiatr zachodni, słonecznie, mgła, szadź, temperatura powietrza w nocy -2°C , a w dzień 0°C ,
- D. wiatr zachodni, mgła, szadź, niebo zachmurzone, temperatura powietrza w nocy 0°C , w dzień -2°C ,

Zadanie 6. (1 pkt)

Po długotrwałych opadach, od wschodu nadciąga nad Polskę ciepły front atmosferyczny ze słoneczną pogodą. Wskaż miasto, w którym najwcześniej zaświeci słońce:

- A. Poznań
- B. Zielona Góra
- C. Warszawa
- D. Gdańsk

Zadanie 7. (1 pkt)

Wybierz odpowiedź, w której znajdują się państwa sąsiadujące z Polską :

- A. Rosja, Niemcy, Słowacja, Czechy, Litwa, Białoruś, Ukraina,
- B. Litwa, Czechy, Białoruś, Niemcy, Rosja, Francja, Ukraina,
- C. Niemcy, Czechy, Słowacja, Łotwa, Litwa, Białoruś, Ukraina,
- D. Czechy, Słowacja, Litwa, Niemcy, Rosja, Bułgaria, Łotwa,

Zadanie 8. (1 pkt)

Kasia i Zosia pojechały z rodzicami do lasu na grzybobranie. Zaznacz koszyk, w którym znajdują się tylko grzyby jadalne:

A. borowik szlachetny, pieprznik jadalny(kurka), czernidłak pospolity, gąska zielonka,

B. koźlarz babka, muchomor sromotnikowy, maślak zwyczajny, borowik szlachetny,

C. czubajka kania, podgrzybek brunatny, pieprznik jadalny(kurka), koźlarz babka,

D. borowik szatański, borowik szlachetny, maślak zwyczajny, goryczak żółciowy,

Zadanie 9. (1 pkt)

Zakreśl organizm, który **nie występuje** w Morzu Bałtyckim:

A. turbot

B. śledź

C. murena

D. flądra

Zadanie 10. (1 pkt)

Wskaż grupę zwierząt należących do organizmów zmiennocieplnych:

A. łosoś, jaszczurka, bocian, sarna,

B. żółw, płoć, wąż, jaszczurka,

C. dzik, wąż, żaba, kaczka,

D. mysz, wróbel, karp, traszka,

Zadanie 11. (1 pkt)

Na podstawie przedstawionego rysunku odczytaj w jakie części ogrodu znajduje się staw?

A. północno-zachodniej

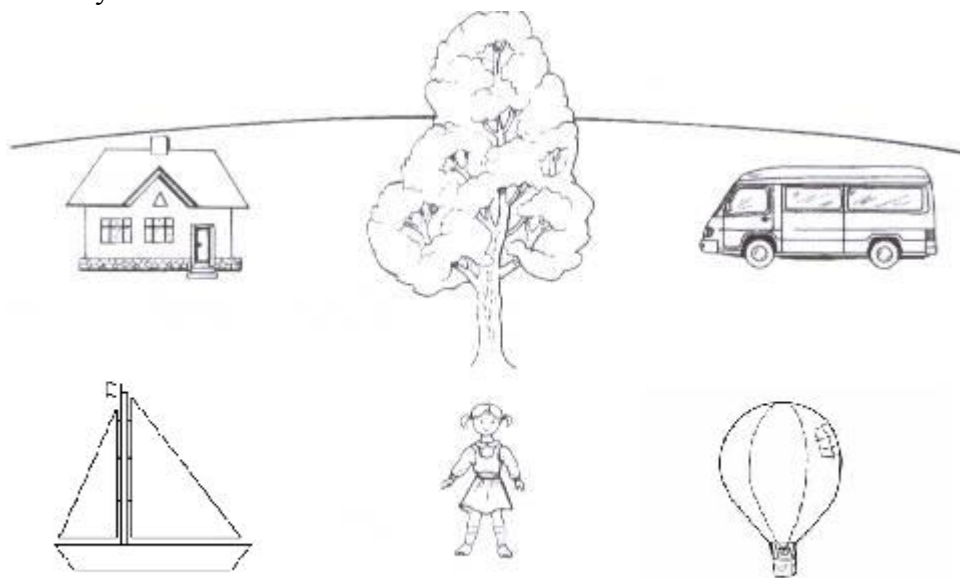
B. południowo-wschodniej

C. wschodniej

D. południowej

Zadanie 12. (1 pkt)

Przyjrzyj się ilustracji oraz zaznacz prawidłową odpowiedź, wskazując co znajduje się na południowy-zachód od drzewa:

- A. balon   B. żaglówka   C. dom   D. samochód

Zadanie 13. (1 pkt)

Wybierając się na wycieczkę w góry, Jacek zabrał ze sobą mapy wykonane w różnej skali. Zaznacz mapę, która zawiera najwięcej szczegółów.

- A. mapa w skali 1: 300 000   C. mapa w skali 1: 2 300 000
B. mapa w skali 1: 1 000 000   D. mapa w skali 1: 500 000

Zadanie 14. (1 pkt)

Spośród podanych narządów wybierz organ **układu oddechowego** :

- A. płuca   B. język   C. przełyk   D. serce

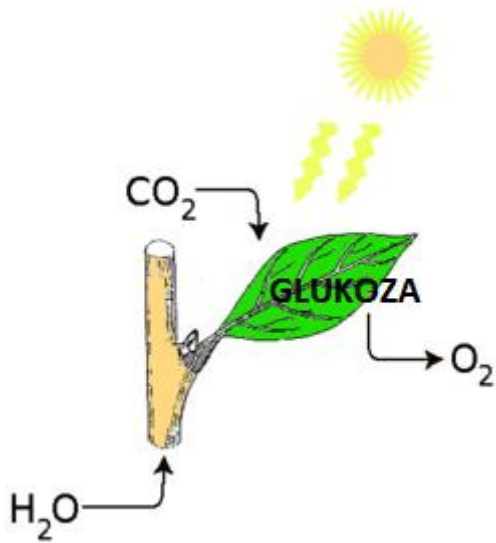
Zadanie 15. (1 pkt)

Jak nazywa się największe jezioro w Polsce? Zakreśl prawidłową odpowiedź:

- A. J.Mamry   B. J. Śniardwy   C. J. Hańcza   D. J.Wigry

Zadanie 16. (1pkt)

Rysunek przedstawia proces fotosyntezy. Zaznacz prawdziwe zdanie:

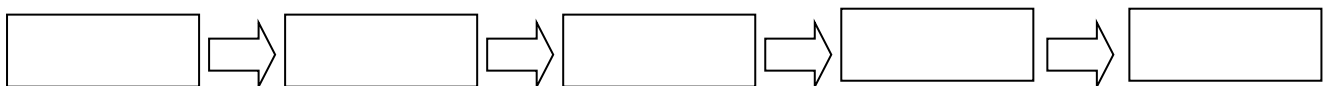

- A. W procesie fotosyntezy rośliny pobierają dwutlenek węgla, wodę z solami mineralnymi a uwalniają tlen i glukozę.
- B. W procesie fotosyntezy rośliny pobierają tlen, wodę z solami mineralnymi, uwalniają dwutlenek węgla i produkują glukozę.
- C. W procesie fotosyntezy rośliny pobierają dwutlenek węgla i tlen, a wydają wodę z solami mineralnymi.
- D. W procesie fotosyntezy rośliny pobierają dwutlenek węgla, wodę z solami mineralnymi, produkują glukozę i uwalniają tlen.

ZADANIA OTWARTE:

Zadanie 17. (3 pkt)

- A. Ułóż łańcuch pokarmowy z organizmów żyjących w lesie
(kornik, kuna, sosna, dzięcioł, bakterie)

- B. Podaj nazwę pierwszego ogniwa łańcucha pokarmowego w ujęciu ekologicznym:

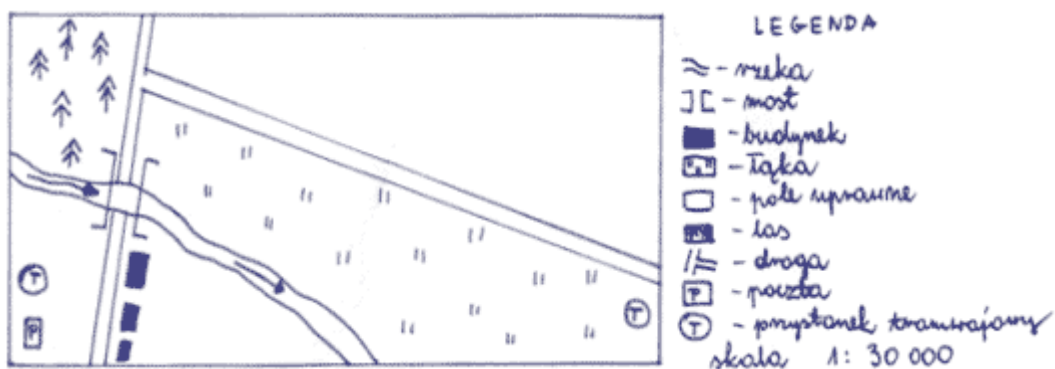
.....

- C. Określ, jaką rolę w łańcuchu pokarmowym pełnią bakterie ?

.....
.....

Zadanie 18. (3 pkt)

Korzystając ze skali planu umieszczonego poniżej, oblicz rzeczywistą długość drogi, jeśli na planie droga ma 8 cm. Wynik podaj w km. Pamiętaj o zamianie jednostek!

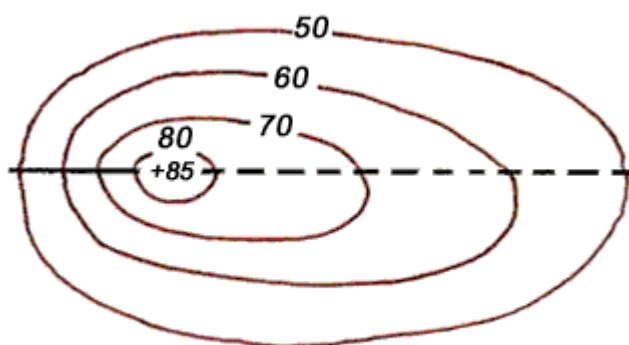
Obliczenia:

Odpowiedź:

.....

Zadanie 19. (2pkt)

Odczytaj wysokość względną i bezwzględną przedstawionej na rysunku formy terenu:

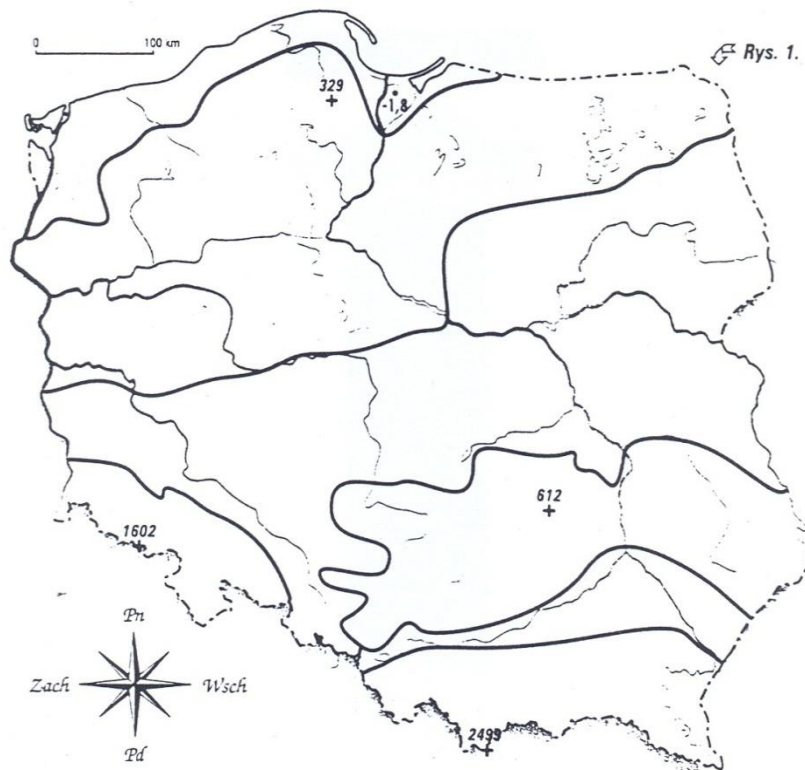
A. wys. względna.....

B. wys. bezwzględna .....

Zadanie 20. (4 pkt)

Na mapie konturowej Polski zaznaczono wysokości najwyższych szczytów w Polsce.

Uzupełnij tabelę wpisując nazwę szczytu oraz nazwę krainy geograficznej w której znajduje się wskazane wzniesienie.

Wysokość	Szczyt	Kraina geograficzna
329 m n.p.m		
612 m n.p.m		
1602 m n.p.m		
2499 m n.p.m		

Zadanie 21. (4 pkt)

Na mapce konturowej Europy zaznacz numerem „4” terytorium Polski oraz rozpoznaj ukryte pod oznaczonymi cyframi państwa i ich stolice. Uzupełnij tabelę.

nr	państwo	stolica
1		
2		
3.		
4.	Polska	

Zadanie 22. (3 pkt)

Poniżej zamieszczono zdania o naszej Ojczyźnie – Polsce. Jeśli zdanie jest prawdziwe wpisz w wy kropkowane miejsce literkę (P) – prawda, jeśli zdanie jest fałszywe wpisz (F) – fałsz;

1. Terytorium Polski podzielone jest na 24 województwa. ....
2. Najdłuższą rzeką Polski jest Wisła. ....
3. Najstarszymi górami naszego kraju są G. Świętokrzyskie. ....
4. Od południa Polska sąsiaduje z Niemcami. ....
5. Od 1 maja 2004 r. Polska jest członkiem Unii Europejskiej. ....
6. Najstarszą stolicą Polski jest Gniezno. ....

Zadanie 23. (3pkt)

Poniżej zamieszczono opis wybranych krain geograficznych Polski. Spośród nazw podanych w ramce, wybierz nazwę krainy geograficznej, której opis dotyczy i wpisz w wypunktowane miejsca.

Wyżyna Krakowsko- Częstochowska, Tatry, Pojezierze Mazurskie, Pojezierze Wielkopolskie, Wyżyna Lubelska. Nizina Śląska, Góry Świętokrzyskie, Wyżyna Śląska

1. Jest to kraina leżąca w południowo- zachodniej Polsce. Przepływa przez nią druga co do wielkości rzeka – Odra. Na terenie tej krainy występują bogate złoża rud miedzi.
.....
2. Na obszarze tej krainy występują zjawiska krasowe, które chronione są w m.in. Ojcowskim Parku Narodowym. Występują tam liczne jaskinie np. Jaskinia Łokietka, ostańce skalne np. Maczuga Herkulesa i Igła Deotymy.
.....
3. Jest to kraina leżąca w północno-wschodniej Polsce. Krajobraz tej krainy ukształtował łądolód skandynawski. Charakteryzuje się występowaniem licznych jezior, wzgórz morenowych. Występuje tu największe jezioro Polski- Jezioro Śniardwy i Mamry. Ze względu na charakterystyczny krajobraz krainę tę nazwano Krainą Tysiąca Jezior.
.....

Zadanie 24 (2pkt)

Rozpoznaj i wpisz w wykropkowane miejsca, nazwy zwierząt przedstawionych na zdjęciach.

1.....   2.....   3 .....   4. ....